

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Bedrijfsdiensten
Juridische Zaken

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55
Contactpersoon

2025010512

Datum 29 april 2025
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 van de Zorgverzekeringswet
Geschil over vergoeding van mondzorg als bedoeld in de
zorgverzekering Zorg Vrij Polis
Verzekerde, (, vertegenwoordigd door zijn wettelijk
vertegenwoordiger, (verzoekster), en
zorgverzekeraar Onderlinge Waarborgmaatschappij Zorgverzekeraar
Zorg en Zekerheid u.a. te Leiden (verweerder)

Zaaknummer
2025003392
Onze referentie
2025010512

Uw referentie
202401645
Uw brief van
6 februari 2025

Geachte

Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) heeft uw brief met aanvullende vragen ontvangen. Het Zorginstituut heeft geen hoorzittingsverslag of nadere informatie ontvangen. U kunt het voorlopig advies dan ook als definitief beschouwen.

Vragen

In uw brief verzoekt u het Zorginstituut onderstaande vragen te beantwoorden:
(1) Op grond van de indicatieve lijst kan sprake zijn van een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel bij oligodontie van vier of meer blijvende gebitselementen in één kaak, dan wel van twee of meer gebitselementen in één kwadrant, exclusief derde molaren. Vervolgens gaat het Zorginstituut ervan uit dat hiermee het ontbreken van totaal zes niet-aangelegde gebitselementen worden bedoeld. Kunt u deze laatste aanname nader toelichten?
(2) Kunt u toelichten of wij de regeling zo moeten begrijpen dat een verzekerde alleen aanspraak heeft als er ten minste zes elementen ontbreken en een verzekerde waarbij bijvoorbeeld alleen drie elementen in één kwadrant ontbreken geen aanspraak heeft? Ook al leidt het ontbreken daarvan tot een tandheelkundig functieprobleem.
(3) Kunt u uitleggen of in geval van verzekerde sprake is van een tandheelkundig functieprobleem en hoe dit zich verhoudt tot de stelling van verzekerde dat wordt voldaan aan de criteria van de indicatieve lijst?

Oligodontie en aanspraak op orthodontie

Uit artikel 2.7 lid 3 van het Besluit zorgverzekering blijkt dat een verzekerde slechts aanspraak kan maken op orthodontische hulp wanneer sprake is van een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel, waarbij medediagnostiek of medebehandeling van chirurgische tandheelkundige hulp van specialistische aard of van andere disciplines dan de tandheelkundige noodzakelijk is.

Hierbij kan onder meer worden gedacht aan oligodontie, waarbij het aantal niet aangelegde gebitselementen zo groot is, dat hier een ernstige functiestoornis uit voortvloeit.

Zorginstituut Nederland
Bedrijfsdiensten
Juridische Zaken

Datum
28 april 2025

Onze referentie
2025010512

Op grond van de Indicatieve lijst¹ kan sprake zijn van een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel bij oligodontie van vier of meer blijvende gebitselementen in één kaak, dan wel van twee of meer gebitselementen in één kwadrant, exclusief derde molaren (verstandskiezen). Het Zorginstituut gaat er van uit dat hiermee in totaal zes niet-aangelegde gebitselementen worden bedoeld: vier in één kaak én twee of meer gebitselementen in één kwadrant.

Uit de literatuur volgt namelijk dat er bij oligodontie sprake moet zijn van minstens zes niet-aangelegde gebitselementen, waarbij de verstandskiezen (derde molaren) niet worden meegerekend.² In veel gevallen is er hierbij ook sprake van een zeer ernstige functiestoornis, maar dit dient individueel te worden beoordeeld. Het voorkomen van een aandoening op de Indicatieve lijst op zich, geeft niet automatisch aanspraak op bijzondere orthodontische hulp. Er dient per geval beoordeeld te worden of sprake is van een zeer ernstige functiestoornis. Er kan immers ook een zeer ernstige functiestoornis bestaan als er minder dan zes elementen niet-aangelegd zijn. Dit wordt dan echter geen oligodontie meer genoemd. Het antwoord op de tweede vraag is daarom ontkennend.

Beoordeling geschil

Bij verzekerde zijn er vier gebitselementen niet aangelegd, waardoor er bij verzekerde geen sprake is van oligodontie. Vervolgens is beoordeeld of in het individuele geval sprake is van een zeer ernstige functiestoornis. Zoals reeds aangegeven in het voorlopig advies blijkt uit de beschikbare informatie niet dat er andere factoren aanwezig zijn waaruit blijkt dat afwijking van verzekerde qua ernst vergelijkbaar is met de aandoeningen zoals genoemd op de indicatieve lijst. Op basis van de beschikbare informatie kan dan ook niet worden vastgesteld dat verzekerde lijdt aan een ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel waaruit een zeer ernstige functiestoornis voortvloeit.

Hoogachtend,

¹ College Adviserend Tandartsen, 'Indicatieve lijst', 22 september 1995. Te raadplegen via: <https://college-at.nl/wetten-en-regels/80/uitspraken/>

² Yvonne Schalk van der Weide, Birte Prah-Andersen, Frederik Bosman, 'Tooth formation in patients with oligodontia'. The Angel Orthodontist, Vol. 63 No. 1 1993. Te raadplegen via: [Tooth formation in patients with oligodontia - PubMed](#)

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 6 februari 2025 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van orthodontische hulp.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op mondzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzekerde betreft de minderjarige zoon van verzoekster. Namens verzekerde is vergoeding aangevraagd voor orthodontische diagnostiek en behandeling. De behandelend orthodontist heeft bij onderzoek vastgesteld dat er sprake is van het volgende: *"lichte distorelatie, neiging divergent, absoluut smalle bovenkaak, distomolaarocclusie (re:1/2pb, li: 1pb), SOS -1 tot +2mm / VOS 3mm en steil bovenfront, LD bovenkaak +10mm / onderkaak -3mm, agenesie 12 / 15 / 25 / 45, dunne symphyse, vertraagde ontwikkeling 22 (met afwijkende kroonvorm maar goede radix), persisterende 82."*

Gezien het feit dat verzekerde twee elementen (12 en 15) niet aangelegd zijn in één kwadrant, is de behandelend orthodontist van mening dat verzekerde in aanmerking komt voor bijzondere orthodontie.

Verweerder heeft de aanvraag afgewezen, omdat verzekerde niet aan de voorwaarden voldoet voor vergoeding van bijzondere orthodontie. In zijn optiek is bij verzekerde geen sprake van een zeer ernstige afwijking die vergelijkbaar is met een schisisafwijking, omdat verzekerde maar twee niet aangelegde elementen één kwadrant heeft. Ook schrijft verweerder dat de gevraagde zorg alleen specialistische tandheelkundige zorg betreft, waarbij dus geen medediagnostiek of -behandeling door andere disciplines nodig is.

Juridisch kader

Orthodontische behandeling

Uit artikel 2.7 van het Besluit zorgverzekering volgt dat een verzekerde slechts aanspraak kan maken op orthodontische hulp wanneer sprake is van een zodanige ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel dat een verzekerde zonder de tandheelkundige zorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven, gelijkwaardig aan die welke hij zou hebben gehad als de aandoening zich niet zou hebben voorgedaan (lid 1 onder a) en waarbij medediagnostiek of medebehandeling van andere disciplines dan de tandheelkundige noodzakelijk is (lid 3).

Indicatieve lijst

Om houvast te hebben bij de beoordeling van aanvragen heeft het College Adviserend Tandartsen (CAT) in 1995 in samenwerking met de hoogleraren orthodontie een 'indicatieve lijst' opgesteld van aandoeningen waaraan in dit verband kan worden gedacht.¹ Het gaat hier niet om een limitatieve lijst, maar om een hulpmiddel om eenduidige beoordeling van aanvragen te bevorderen. Op de lijst staan 'seriously handicapping malocclusions' (zeer ernstige afwijkingen) die gepaard gaan met en/of leiden tot ernstige objectiveerbare functiestoornissen, waarbij veelal sprake zal zijn van een interdisciplinaire behandeling. Er dient echter altijd in het individuele geval beoordeeld te worden of sprake is van een ernstige functiestoornis.

Beoordeling

De informatie in het dossier is tandheelkundig en juridisch beoordeeld.

Bij het bepalen of er sprake is van een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel wordt gebruik gemaakt van de indicatieve lijst (zie juridisch kader). Op grond van de indicatieve lijst kan sprake zijn van een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel bij oligodontie van vier of meer blijvende gebitselementen in één kaak, dan wel van twee of meer gebitselementen in één kwadrant, exclusief derde molaren. Het Zorginstituut gaat er van uit dat hiermee in totaal zes niet-aangelegde gebitselementen worden bedoeld: vier in één kaak én twee of meer gebitselementen in één kwadrant. Als een verzekerde deze aandoening heeft dient in het individuele geval beoordeeld te worden of ook daadwerkelijk een ernstige functiestoornis bestaat.

Uit de beschikbare informatie in het dossier blijkt dat bij verzekerde de elementen 12, 15, 25 en 45 ontbreken, waarvan 12 en 15 zich in één kwadrant bevinden. Bij verzekerde is geen sprake van oligodontie zoals omschreven op de indicatieve lijst, nu bij verzekerde vier gebitselementen niet-aangelegd zijn en niet minimaal zes. Daarnaast blijkt uit de beschikbare informatie niet dat er andere factoren aanwezig zijn waaruit blijkt dat afwijking van verzekerde qua ernst vergelijkbaar is met de aandoeningen zoals genoemd op de indicatieve lijst. Er kan derhalve niet worden vastgesteld dat verzekerde lijdt aan een ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel.

¹ College Adviserend Tandartsen, 'Indicatieve lijst', 22 september 1995. Te raadplegen via: <https://college-at.nl/wetten-en-regels/80/uitspraken/>

Verder blijkt uit het dossier niet dat medediagnostiek en medebehandeling van andere disciplines dan de tandheelkundige noodzakelijk is bij de aangevraagde orthodontie.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat verzekerde een (verzekerings)indicatie heeft voor orthodontische hulp. Verzoekster kan derhalve geen aanspraak maken op vergoeding van de orthodontische behandeling van verzekerde ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzekerde heeft geen (verzekerings)indicatie voor orthodontische hulp.